

כמו כולם או עם כולם? תמורות בגישה לשילוב אנשים עם מוגבלות בחברה

הרצאה במסגרת המרכז לחקר ארגונים וניהול המשאב האנושי

ד"ר אורית גילור, המכללה האקדמית בית ברל

מרצה במכללה האקדמית בית ברל, חוקרת בתחום החינוך המיוחד ותהליכי יישום השילוב של

ילדים עם מוגבלות במערכות החיים - בית הספר ומסגרות פנאי

תקציר

אנשים שונים זה מזה. יש אנשים ששונים יותר מאחרים מכיוון שיש להם מוגבלות. איך החברה מתייחסת לאנשים עם מוגבלות? בעבר הרחיקו את האדם החריג מהחברה. עקרון הנורמליזציה הוביל למדיניות שהכניסה את הילדים שיש להם מוגבלות אל בתי הספר במטרה לעזור להם להיות 'כמו כולם', כחלק אינטגרלי בחברה. כך החברה היתה חשופה יותר לאנשים עם מוגבלות. אמנם, עקרון הנורמליזציה הוביל לחקיקה רחבה המכוונת לשוויון זכויות של אנשים עם מוגבלות אך בניגוד לשאיפה של הוגיו, לא נוצר שינוי חברתי בעקבות החקיקה. עדיין אין קבלה של הפרט עם המוגבלות בקרב אנשים ללא מוגבלות ועדיין אין הזדמנויות שוות לאנשים עם וללא מוגבלות. עקרון ההכלה צמח לאור אימוץ המודל החברתי להסבר מוגבלות בשנות התשעים של המאה הקודמת. המודל החברתי מדגיש את תפקיד החברה ביצירת המוגבלות של הפרט. על פי עקרון ההכלה, החברה צריכה לשנות דרכיה כך שתתאים לכל חברה.

במפגש זה אסקור את הגישות השונות לאורך השנים עד הגישה העכשווית. נכיר את המדיניות הרצויה עבור אנשים עם מוגבלות ואת הקשיים ליישם אותה. מתוך כך נתייחס לגורמים המעכבים את השינויים החברתיים ולגורמים המאפשרים אותם.